

[Knut Jespersen.]

eftertanke, når man må lægge øre til sine allieredes glæde over alt det gode, der er sket gennem direkte tilskud til storkapitalen, til erhvervet, forbedrede afskrivninger m. m. Det ved jeg ikke noget om, men antagelig vil vinterens studiekredse give et svar derpå.

Derimod er jeg glad over to ting. Jeg er glad over, at socialdemokratiet og regeringen langt om længe har indset nødvendigheden af, at forbruget skulle udvides. En sådan forbrugsudvidelse har vi stort set været ene om at kæmpe for, mendens socialdemokratiet har stemt for alle nedskæringer i forbruget. Det andet glædelige er, at man nu vil tilbagebetale tvangsopsparingen. Her har vi måske nok begået en fejl, idet jeg ikke et øjeblik troede på, at regeringen ville tilbagebetale pengene. Det kommer man altså til, hvis dette lovforslag bliver vedtaget.

Det er to fornuftige foranstaltninger, men ikke fornuftige nok. Det er to foranstaltninger, der virker i den rigtige retning, men de er uhyre beskedne målt med de nedskæringer og den krise, man faktisk står over for at skulle reparere eller lappe på. Derfor har vi da også draget den konsekvens, at vi godt kunne være med til at undtage nogle varegrupper fra momsnedsettelsen, hvis det var sådan, at man ville skåne folks elementære livsfornödenheder for denne asociale beskatning, dvs. fødevarerne. Det er såmænd ikke så svært, for skulle der ryge lidt luksusfødevarer med under det begreb, så ryger der adskilligt flere kilogram kartofler og brød og andre livsfornödenheder med på den konto.

Vi ville godt være med til at udskille fødevarerne og medicinen — begge dele anser vi for livsnødvendige ting — og fjerne momsen helt her og samtidig ophæve momsen for byggematerialer. Hvis man mente, det var nødvendigt at udvide forbruget for at sikre beskæftigelsen, så var der her ca. 1,5 mia kr. direkte at putte ind i boligbyggeriet, i produktivt og beskæftigelsesfremmende arbejde.

Når jeg nævner det, så er det ikke for at erindre om, hvad jeg sagde ved første behandling på kommunisternes vegne, men så er det på grund af den måde, hvorpå man nu taler om sagligheden og forsvarligheden i

behandlingen af den situation, der førte til, at man fik en ekstraordinær samling i folketinget. Jeg tror sådan set, det er rigtigt, at forligspartierne kan sige, de har haft en saglig og forsvarlig behandling af deres forslag. Alligevel har de jo korrigeret og korrigeret i ét væk, og vi andre, der stod udenfor, kunne så få lov til at kigge på resultatet. Forligspartierne har antagelig med alle de fejl, der måtte være deri — det finder man jo nok ud af noget senere — givet deres egne forslag en forsvarlig behandling. Men f. eks. vores forslag om fødevarerne og medicinen fri for moms eller nedsættelse af folkepensionsalderen, det var et flertal ikke indstillet på at man skulle diskutere under offentlighedens kontrol.

Jeg tror, en del af lovjaskeriet hænger sammen med, at man også bruger denne procedure som et magtmiddel i den politiske kamp, dvs. man forhindrer ubehagelige diskussioner og ubehagelige afstemninger ved at forhindre et parti, der har fremsat forslag på ganske afgrænsede områder, i at få sådanne forslag til behandling. Hvis vi f. eks. tager problemet med fødevareroms, så havde man haft tid nok til at overveje konsekvenserne af en beskeden beslutning, der pålægger regeringen at udarbejde love, der gør det muligt at fritage fødevarer for moms. Vi fremsatte forslag i 1971, det er stort set fire år siden; man har ikke haft tid nok til at kigge på de 1½ linje og overse konsekvenserne, eller også har man ikke haft vilje. I denne uge har vi fået forelagt 41 forskellige forslag til lov. Der er ikke mange, der har talt om, at det var uforsvarligt, men her har man talt om, at det var både en seriøs og saglig behandling, der kunne gives. Naturligvis har alle lavet fejl i den sag, det har vi givetvis også. Det hænger sammen med arbejdsgangen og spørgsmålet om, hvorvidt man tager sig tid til eller har vilje til at gennemføre de fornødne debatter her i salen om så afgørende spørgsmål.

Hvad angår selve forslaget om moms-sænkningen, er vi naturligvis tilhængere af det overordentlig beskedne skridt, der tages. Vi er ikke tilhængere af, at man bøjede sig for venstres krav og skar 1/6 af udvidelsen bort. Det var jo netop det, man gjorde ved at indskrænke perioden fra 6 til 5 måneder. Derfor har vi da også stillet et æn-